

Aan
de gemeenteraad

Datum 19 januari 2021
Zaaknummer InProces BBV: 2021-0004641
Betreft Raadsinformatiebrief Actieplan "Samenwerken aan Sociale Stabiliteit" 2020-2022

Vergadering van

Portefeuillehouder: Wouter Kolff
Begrotingsprogramma Pijler Leefbaar & Veilig Dordrecht Bestuur en Middelen
Kernteam/Opgave: Versterking Bestuur & Organisatie - Veiligheid & Kabinet
Auteur: Hermien Janssens
E-mail: h.janssens@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Hermien Janssens
Openbaar: Ja

Raadsinformatiebrief

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

Tijdens de behandeling van de begroting 2021 heeft de burgemeester toegezegd een raadinformatiebrief te sturen over het actieplan 'Samenwerken aan Sociale Stabiliteit' 2020-2022. In het programma Leefbaar & Veilig Dordrecht is het behouden van Sociale Stabiliteit in onze stad één van de doelstellingen. Dit thema is tevens als prioriteit opgenomen in het [Integraal Veiligheidsplan 2019-2022](#) (IVP). In deze brief informeren we u over de inhoud en voortgang van het actieplan.

Wat is de te delen informatie?

Een sociale en stabiele samenleving is bestand tegen conflicten van binnenuit en buitenaf en derhalve de basis voor een leefbare en veilige stad. Daarom werken we aan het organiseren van veerkracht in de samenleving, zodat deze tegen 'een stootje kan'. Het maatschappelijk evenwicht vraagt om voortdurend onderhoud van netwerken waarbij iedereen aan zet is: inwoners, gemeenschappen, organisaties, overheid en de samenleving als geheel. Wat we lokaal kunnen doen is ervoor zorgen dat we ons inzetten om maatschappelijke spanningen, polarisatie en extremisme in onze stad tegen te gaan. Net als bij andere complexe maatschappelijke (veiligheids)problemen is er niet één partij die alleen de oplossing in handen heeft. De kracht zit in de verbinding van verschillende disciplines en netwerken, waarbij alle betrokkenen vanuit hun eigen rol en expertise een essentiële bijdrage leveren aan de sociale stabiliteit in onze stad. Als er zich in de stad incidenten voordoen die het veiligheidsgevoel aantasten en tot onrust (kunnen) leiden, roept de gemeente in die gevallen in een zo vroeg mogelijk stadium een team van professionals bijeen om maatschappelijke onrust te reduceren dan wel te voorkomen.

Doelen in het IVP

In het IVP zijn de doelen als volgt geformuleerd:

- voorkomen van sociale spanningen, polarisatie, extremisme, radicalisering en maatschappelijke onrust;

- vergroten van de signalerings- en interventiepositie in onze stad.

Verbreiden van de aanpak

Op basis van het veranderende dreigingsbeeld zetten we de komende jaren in op het voorkomen van radicalisering, extremisme en polarisatie in de breedte. Dit betekent dat we aandacht hebben voor verschillende vormen van extremisme (jihadisme, links-, rechts- en dierenrechtenextremisme), radicaliseringsprocessen en verdergaande gepolariseerde situaties. Daarmee proberen we terrorisme te voorkomen. Om terrorisme te voorkomen werken wij - naast lokale instanties - nauw samen met onder meer de politie, het Openbaar Ministerie, de Zorg- en Veiligheidshuizen Zuid-Holland Zuid en Rotterdam Rijnmond en de Nationaal Coördinator Terrorismen en Veiligheid (NCTV).

We werken langs de volgende drie strategische actielijnen:

- *Signaleren*
Samen met de partners in de stad proberen we in een zo vroeg mogelijk stadium radicaliseringsprocessen, potentieel gewelddadig ideologisch gedreven gedrag en toename van polarisatie te signaleren.
- *Voorkomen*
Om te voorkomen dat mensen zich aangetrokken voelen tot gewelddadige ideologieën en een versterkt 'wij-zij denken', zetten we in op het vergroten van de weerbaarheid van (kwetsbare) groepen.
- *Interveniëren en terugdringen*
Wanneer er toch sprake is van individuen of groepen die radicaliseren, interveniëren we met een persoonsgerichte aanpak. We treden op als tegenstellingen (dreigen te) leiden tot incidenten in de openbare orde.

Tot en met 2022 richten wij ons voornamelijk op onderstaande activiteiten.

Vergroten van de weerbaarheid van kwetsbare groepen

Het bouwen en onderhouden van (veerkrachtige) netwerken vormt de basis voor zowel het wijkgericht werken als het sociale en veiligheidsbeleid. In het huidige tijdsgewricht is het organiseren van weerbaarheid en de veerkracht een permanente uitdaging. Radicalisering, extremisme en polarisatie zijn structurele fenomenen en als zodanig niet zomaar uit te bannen of simpel te bestrijden. De oplossing ligt in het versterken van de veerkracht van de maatschappij en de weerbaarheid van de verschillende groepen tegen radicale ideologieën en extremisme. Belangrijke bouwstenen hiervoor zijn onder andere het bevorderen van sociale cohesie, het stimuleren van democratisch burgerschap, het bevorderen van arbeidsparticipatie en het aanpakken van discriminatie.

Tegengaan van polarisatie

Polarisatie in de betekenis van tegengestelde standpunten hoort bij een open democratische samenleving. We investeren in ons netwerk zodat we mogelijke spanningen tijdig kunnen signaleren. In geval van oplopende spanningen bepalen we - samen met onze partners - onze strategie in de verschillende fasen en eventuele inzet zoals het faciliteren (of zelf organiseren) van gesprekken en dialoogbijeenkomsten. Het streven hierbij is het geluid van gematigde groepen en personen nadrukkelijk te laten horen, zodat spanningen niet verder escaleren. Het denkkader van Bart Brandsma is hierbij leidend. Circa 50 personen hebben inmiddels een training gevolgd om te leren het denkkader toe te passen in de praktijk. Deelnemers waren onder meer wijkmanagers, politieagenten, jongeren- en buurtwerkers, sportadviseurs en -regisseurs en adviseurs van het sociale- en veiligheidsdomein. In het [filmpje](#) wordt het denkkader uitgelegd.

Verstevigen van het Netwerk Bondgenoten

Netwerk Bondgenoten is opgericht om 'in vreedstijd' goede contacten te onderhouden. Dit netwerk wordt gevormd door Dordtenaren vanuit verschillende gemeenschappen, maar ook vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties, de politie en de gemeente. In de stad kunnen zich incidenten voordoen die het veiligheidsgevoel aantasten en tot onrust (kunnen) leiden.

Verder uitbouwen van het signaleringsnetwerk in de stad

In Dordrecht is in de afgelopen jaren een breed signaleringsnetwerk opgebouwd. Dit netwerk bestaat uit professionals die werkzaam zijn in het sociale- en veiligheidsdomein. Dit netwerk speelt een cruciale rol bij het opmerken van oplopende spanningen en mogelijke signalen van radicalisering. Binnen de verschillende organisaties zijn aandachtsfunctionarissen aangesteld, die aanspreekpunt zijn voor de collega's binnen de eigen organisatie en weten wat de juiste manier is om signalen door te geven aan relevante partners. We werken aan een effectieve samenwerking op het snijvlak van zorg en veiligheid. Verbetering van de samenwerking met het onderwijs is een belangrijk aandachtspunt. Wij zijn in gesprek met de onderwijsinstanties in Dordrecht over hoe zij bij kunnen dragen aan het terugdringen van de voedingsbodem voor polarisatie en radicalisering in de samenleving. Wij willen hen daarbij ondersteunen en faciliteren als dat nodig is. Het jongerenwerk kan hierbij een rol spelen. Naast professionals spelen sleutelpersonen uit de diverse gemeenschappen een rol bij het signaleren van oplopende spanningen en mogelijke signalen van radicalisering. Met de verbreding van de focus op onder meer rechts- en linksextremisme dienen ook deze gemeenschappen en daarmee sleutelpersonen in beeld te worden gebracht. Binnen de aanpak van dit actieplan bieden we bijvoorbeeld vaders en moeders jaarlijks trainingen aan met als doel hun kinderen weerbaar op te voeden. Hiermee willen we ervoor zorgen dat jongeren minder vatbaar zijn voor radicale boodschappen en 'wij- en zij denken'.

Deskundigheidsbevordering

Om de deskundigheid van professionals op peil te houden geven we voorlichtingen, bieden we trainingen aan en delen we kennis via nieuwsbrieven en (netwerk)bijeenkomsten. Sinds 2015 volgden meer dan 180 professionals uit het sociale- en veiligheidsdomein de basistraining Radicalisering en Extremisme. In deze training maakt men kennis met de fenomenen radicalisering en extremisme en leert men radicalisering te signaleren en adequaat te reageren.

Persoonsgerichte aanpak

Elke melding bij de gemeente wordt adequaat onderzocht. Een melding kan leiden tot een casus die wordt gewogen in het Zorg- en Veiligheidshuis. Op basis van de wegging wordt besloten de casus al dan niet door te zetten naar het casusoverleg. In het casusoverleg wordt, in overleg met onder andere de politie en het Openbaar Ministerie, een persoonsgerichte aanpak opgesteld en uitgevoerd.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

Het actieplan wordt uitgevoerd tot en met 2022. Eind 2022 volgt een evaluatie van het IVP en wordt - afhankelijk van de prioritering en het verkrijgen van bijbehorende financiering - de doelstelling binnen het IVP opnieuw benoemd en vervolgens een nieuw actieplan opgesteld.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

Dekking wordt deels geregeld binnen de reguliere middelen (inzetten van de ambtelijke capaciteit). Ook wordt een deel van de middelen die in deze collegeperiode beschikbaar zijn gesteld voor de Opgave Veilige Stad (de zgn. incidentele middelen -SI-Impulsen Sociale Veiligheid) ingezet voor de uitvoering van de activiteiten uit dit actieplan. We hebben hiervoor tot en met 2022 jaarlijks een bedrag van € 20.000,- beschikbaar. Er zijn vooralsnog geen structurele middelen beschikbaar.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Het behouden van Sociale Stabiliteit is als prioriteit opgenomen in het [Integraal Veiligheidsplan 2019-2022](#) en als zodanig door de raad vastgesteld.